



**ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

**ДОКЛАД**

**РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪТРЕШЕН ОДИТ**

**на докторска програма: „Методика на обучението по изобразително изкуство”**

**Професионално направление:**

1.3. „Педагогика на обучението по...”,

Област на висше образование 1. Педагогически науки,

към катедра «Естетическо възпитание»

2020 г.

**Процедура по провеждане на вътрешния одит**

**Вътрешният одит на докторска програма „Методика на обучението по изобразително изкуство” бе проведен в два етапа:**

**1- Анкетирание на докторантите;**

**2 - Преглед на документацията, свързана с обучението по докторската програма.**

За етап 1 се използват 2 анкетни карти – Анкетна карта 3 и Анкетна карта за завършили обучението си докторанти, които съдържат съответно 12 и 14 въпроса.

Етап 2 се основава на определени критерии, които са *изведени от следните нормативни документи на Педагогическия факултет:*

- *Правилник за поддържане на професионалното равнище на научноизследователската дейност и научната продукция на преподавателите, студентите и докторантите от Педагогическия факултет на Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”;*
- *Правилник на докторантско училище в Педагогически факултет на ПУ “Паисий Хилендарски”,*
- *Стратегия за развитие на научноизследователската дейност на ПФ.*

Вътрешният одит бе осъществен въз основа на критерии, отнасящи се до качеството на обучение на докторантите:

- **Прием, обучение, организиране и координиране на обучението на докторантите, учебна документация.**
- **Актуалност на докторската програма.**
- **Наличие на преподавателски състав с висока квалификация в областта.**
- **Стимулиране и подпомагане на научните изследвания и публикациите на докторанти в утвърдени български и международни научни издания.**
- **Организиране на обучение по теми и интердисциплинарни семинари, извън учебния план на докторантите.**
- **Академична среда.**

### **1 етап – Анкетирание**

Изводите относно организацията на учебната работа на докторантите и удовлетвореността им от тяхното обучение, се основават на проведено анкетирание.

### **ПРОЦЕДУРА ПО АНКЕТИРАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ И РЕЗУЛТАТИ:**

В периода 02-15. 10. 2020 г. бе проведено **анкетирание на докторанти от докторска програма „Методика на обучението по изобразително изкуство”**.

Проведени са анкетирания с три анкетни карти:

- *Анкетна карта 3 – за докторанти /анкетната карта е в сила от 2019 г./ и е относно организацията на обучението в докторската програма;*

- Анкетна карта за завършили обучението си докторанти;
- Анкетна карта относно проведени семинари – периодът на провеждане е след посещение на проведени от Докторантското училище семинари в периода на обучение на докторантите.

*/Забележка\* Попълнените анкетни карти, както и анкетни карти от предходни анкетирания, се съхраняват на хартиен или на електронен носител в катедрата/*

Анкетиран са 6-ма докторанти – 6-ма в редовна форма на обучение в ОНС д-р; 2-ма – продължаващи обучението си в докторската програма – 4-ма успешно защитили дисертационните си трудове. Един от докторантите е попълнил и двете анкетни карти – веднъж като обучаващ се докторант, и втори път – анкета за завършили докторанти – след приключване на обучението си и след защита на дисертационния си труд.

От 2020 г. при анкетирането на докторантите се използва нова анкетна карта за докторанти, разработена в резултат на проведен семинар /23-25.10. 2019 г./ „Усъвършенстване на системата за качеството на образователния продукт“. На този семинар Университетската комисия по управление на качеството и образователния продукт, в чийто състав има представител на всеки факултет, изготви новите анкетните карти.

**Цел на анкетирането** – да се установи удовлетворението на докторантите от обучението по програмата.

Анкетата предоставя информация относно организацията на учебната работа; удовлетвореността на докторантите от процедурата за провеждане на конкурсните изпити; удовлетвореност от подкрепа от научния ръководител; административно обслужване; възможности за участие в научни форуми; предоставени условия за работа от страна на катедрата и др.

Анкетата е анонимна.

### **РЕЗУЛТАТИ от анкетирането:**

**Отговорите на анкетните карти показват следното:**

#### **Анкетна карта 3**

- **За възможността за докторантура в ПУ** докторантите са се информирали – 1 – случайно; 2 – по препоръка на познати; 1 – от сайта на ПУ.

- Анкетиранияте докторанти са напълно удовлетворени от **процедурата по провеждане на конкурсните изпити.**
- **Темата на дисертационното изследване отговаря на научните интереси на докторантите.**
- По отношение на това дали **докторантското обучение отговаря на очакванията на докторантите**, с „по-скоро да” отговарят 2-ма; 1 – с „не мога да преценя”.
- На въпроса „**Полезна ли е заетостта по общия учебен план за Вашата подготовка?**”, 3 - отговарят с „да”.
- На въпроса **доколко са удовлетворени от подкрепата от страна на научния им ръководител**, докторантите са категорични в отговорите си. Те са напълно удовлетворени от:
  - Определянето на темата и разработването на индивидуалния учебен план;
  - Разработването на дисертационното изследване;
  - Включването в конференции и семинари;
  - Подготовка на статии
- На въпроса за това дали **катедрата предоставя необходимите условия за работа**, докторантите /3-ма/ отговарят с „да”.
- Докторантите единодушно считат, че **получават съдействие от факултета при тяхната подготовка.**
- докторантите заявяват, че им се **осигуряват възможности за участие в научни форуми с публикуване на научни статии.**
- На въпроса дали са **удовлетворени от административното обслужване в Университета**, 3-мата анкетирани отговарят с „да”.
- На въпроса **до каква степен обучението по докторската програма подпомага професионалната им реализация**, 3-мата докторанти отговарят с „напълно подпомага”.

Докторантите не са направили **препоръки относно обучението** им в докторската програма в Педагогическия факултет, което би могло да се тълкува в положителен аспект, като липса на значими и неотложни проблеми при обучението им. От възможността да даде препоръки се е възползвал един докторант, който е препоръчал да се увеличат практическите занятия по специален предмет.

### **Анкетна карта за завършили обучението си докторанти:**

За осъществяване на вътрешния одит на докторска програма „Методика на обучението по изобразително изкуство”, бе проведено анкетиране, чиято цел е – предоставяне на информация относно обучението в докторската програма. Резултатите от анкетирането биха дали насоки за подобряване на организацията на учебната работа и повишаване качеството на обучението по докторската програма в Педагогическия факултет.

Използвана е анкетна карта за завършили обучението си докторанти, което позволява да се проследи професионалната им реализация. Анкетирани са 4 докторанти – редовна форма на обучение. Всички анкетиранни са защитили успешно дисертационните си трудове.

*Въпросите от анкетната карта са:*

1. Докторската степен беше решаваща при намирането на работа.
2. Получавам адекватно /допълнително/ заплащане за докторската степен.
3. Обучението в докторската програма отговори очакванията ми.
4. Получените по време на обучение ми знания, умения и компетенции допринесоха за моето научно и професионално развитие.
5. Получавах адекватна подкрепа от научния си ръководител при разработване на Вашето дисертационно изследване.
6. Първичното звено, катедрата ми предоставяше необходимите условия за работа /материално-техническо осигуряване/.
7. Получавах съдействие от първичното звено, катедрата при разработването на дисертационното ми изследване.
8. В Педагогически факултет на Пловдивски университет има развита научноизследователска дейност, която съдейства за работата ми по дисертацията.
9. Осигурявани са възможности за участие в научни форуми с публикуване на научни статии, организирани от Педагогическия факултет.
10. Удовлетворен/а съм от административното обслужване на докторантите.
11. Обучението в Педагогическия факултет по научната специалност, която съм избрал/а ми дава перспектива за научно развитие и професионална реализация.

12. Какви препоръки бихте направили относно обучението на докторанти в Педагогическия факултет?

**Обобщение на отговорите по отделните въпроси в анкетната карта:**

**Сфера на професионална реализация:**

Всички докторанти завършили обучението си в момента на провеждане на анкетиранието работят в сферата на образованието. Като сфера на професионална реализация е посочено:

- 1. **Художник, живописец**; 2. В сферата на средното образование: **старши учител по изобразително изкуство**; Месторабота: СУ «Св. Патриарх Евтимий», гр. Пловдив.
- **Асистент, преподавател** в Пловдивски университет: «Паисий Хилендарски», Педагогически факултет, Катедра: Естетическо възпитание
- **Хоноруван преподавател** в Пловдивски университет: «Паисий Хилендарски», Педагогически факултет, Катедра: Естетическо възпитание
- **Учител по изобразително изкуство** в 51 СУ „Елисавета Багряна” с профилирани паралелки по изобразително изкуство, гр. София.

**Професионална реализация** - Очевидна е добрата професионална реализация на завършилите обучението си по докторската програма докторанти. Докторантите са попълнили формуляр с данни относно научни публикации; художественотворчески участия; участия в научни форуми; сертификати; награди и др. От предоставената информация от докторантите във формулярите, както и от техните отчети, които се съхраняват в катедрата, се вижда, че голяма част от тях имат освен участия в научни форуми, така също и множество **художественотворчески изяви; удостоверения за участие в обучителни семинари и курсове; грамоти и награди.** */Панката с попълнените формуляри от докторантите е приложена в Доклада-самооценка към Стандарт 5 – Приложение 5.1.3.2./*

1. Двама от анкетираниите считат, че докторската степен е решаваща при намирането на работа; 2-ма не са съгласни, че докторската степен има това влияние.

2. По отношение на заплащането, обвързано с докторската степен – 3 –ма са несъгласни, 1 е напълно несъгласен, че заплащането за докторската степен е адекватно.
3. За трима от анкетираните обучението в докторската програма е отговорило на очакванията им; 1 – заявява несъгласие, т. е. обучението не е отговорило на очакванията му. *Тук е мястото да се обърне внимание на този отговор, като при осъществяване на среща с докторантите се постави отново въпросът и се уточни как те са си представяли обучението по програмата. Би било от полза за обучението в ДП да се споделят конкретните очаквания, които докторантите са имали в началото на своето обучение.*

4-11. Преобладават отговори с 5 и 4, което означава „съгласен съм” или „напълно съм съгласен”. Един от докторантите за тази група въпроси е отговорил като е маркирал по два отговора – 4 и 5. Един от докторантите не е дал отговор на въпроси от 7-11 */пропускът вероятно е случаен, резултат от бързана или невнимание/*. Докторантите посочили отговор 5 „напълно съм съгласен” или 4 „съгласен съм” смятат, че:

- получените по време на обучението им знания, умения и компетенции са допринесли за научното и професионалното им развитие.
- са получавали адекватна подкрепа от научния си ръководител при разработване на дисертационното им изследване.
- първичното звено, катедрата им е предоставяла необходимите условия за работа */материално-техническо осигуряване/*.
- са получавали съдействие от първичното звено, катедрата при разработването на дисертационното им изследване.
- в Педагогически факултет на Пловдивски университет има развита научноизследователска дейност, която съдейства за работата им по дисертацията.
- осигурявани са възможности за участие в научни форуми с публикуване на научни статии, организирани от Педагогическия факултет.
- са удовлетворени от административното обслужване на докторантите.
- обучението в Педагогическия факултет по научната специалност, която са избрали им дава перспектива за научно развитие и професионална реализация.

По отношение на *препоръките*, които докторантите имат възможност да направят относно обучението си в Педагогическия факултет, само 1 е дал своите препоръки. Останалите не са дали препоръки, което може да се приеме като липса на съществени забележки по отношение на провеждането на докторантската програма по която се обучават. Изразено е следното мнение: „Да има повече обучения и семинари сред природата”.

Анкетна карта – проведени семинари – *периодът на провеждане е след посещение на проведени от Докторантското училище семинари в периода на обучение на докторантите*

- Докторантите изразяват задоволството си от проведения семинар;
- Те считат, че организираният извън територията на университета семинар е успешно организиран;
- За тях обмяната на опит с други колеги е полезна;
- Обучаваните не считат, че има необходимост от повече обучения;
- Докторантите не са направили препоръки относно организацията и съдържанието на проведения семинар */което би могло да се тълкува в положителен аспект, като липса на възникнали проблеми по отношение на проведения семинар/.*

## **РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ ВЪТРЕШЕН ОДИТ:**

**2 - Преглед на документацията, свързана с обучението по докторската програма.**

**Прием** - приемът на докторанти в ПФ на ПУ е регламентиран от вътрешни правила за провеждане на конкурсни изпити за докторанти в ПФ. Регламентират се формите и правилата за провеждане на конкурсен изпит по специалността за редовни и задочни докторанти на ПФ.



### **Провеждане на обучението:**

Обучението на докторантите в Педагогическия факултет се осъществява съобразно целите и задачите, които са регламентирани в нормативните документи - *Закона за висшето образование и съпътстващите го подзаконовни нормативни актове; Правилника на ПФ за поддържане на професионалното равнище на НИД и научната продукция на студентите и докторантите; Правилника на докторантското училище към ПФ на ПУ; Правилник за РАС на ПУ.*

Структурното звено, което осъществява обучението по докторската програма, е катедра „Естетическо възпитание“ към Педагогическия факултет.

Обучението на докторантите е мотивирано от:

- необходимостта от разширяване на научните и приложните изследвания в областта на обучението по изобразително изкуство;
- потребността от висококвалифицирани специалисти в сферата на методиката на обучение по изобразително изкуство;
- наличието на интерес към обучението по обявената докторска програма.

**Разработваните теми** от докторантите – темите са много добре подбрани, с актуална проблематика, значими за развитието на научната област в регионален, национален и международен мащаб. Обсъдени са и са приети на КС и ФС. Докторската програма „Методика на обучението по изобразително изкуство” е насочена в област, която представлява научен интерес за преподавателите от катедрата и в които те са най-компетентни и с определени научни приноси. Определянето на темите на дисертационните трудове се основава на потребността от изследвания по актуални и сравнително недостатъчно проучени проблеми.

Обучаваните по докторската програма докторанти са включени в процеса на обучение на студентите.

**Учебна документация** - Учебната документация, свързана с докторската програма, е в съответствие с действащата в момента законова база. Специфичните дисциплини в рамковия и индивидуалния учебен план на докторантите се определят от научния ръководител и докторанта в зависимост от темата на изследването.

**Налична е и се съхранява** цялата документация, свързана с обучението на докторантите /в Специализираното звено - Отдел РАС; в катедрата/ - изготвено лично

досие, в което се съдържат всички документи от „жизнения му цикъл“; отчети за извършените дейности /образователната, педагогическата и научноизследователската дейност/ за отчетния период; становища /писмени мнения: на научния ръководител за работата на докторанта; атестационни листове по образец.

Спазен е редът на основните етапи от „жизнения цикъл на докторантите - всички основни етапи от подготовката на дисертационния им труд.

- **Учебният план** на докторската програма е изготвена, съобразно регламентите на ПФ, включва запознаване с методологията и методите на научните изследвания и специализирана чуждоезикова подготовка, както и формиране на специфични компетентности за статистически анализ.
- Преподавателите са представили **програмата** на своя курс пред докторантите в началото на обучението: разглежданата проблематика, целите и задачите ѝ, методите на преподаване, изпитната процедура, формите на контрол и т.н.
- Учебните дисциплини, осигуряващи професионалната подготовка на докторантите, са обезпечени с необходимите информационни продукти - учебници, учебни пособия и материали за обучение, притежание на библиотеката на Педагогически факултет, голяма част от които са авторски разработки на преподавателите. Педагогическият факултет организира и подпомага издаването на учебници, ръководства и други учебни пособия за обучение на докторанти.

**Актуалност на докторската програма** – образователните услуги, които програмата се стреми да предлага, са обвързани с интересите, ценностите на търсещите тези услуги, както и с изискванията на потребителите за високо квалифицирани специалисти, обучавани в нея. Поддържането на актуалността на обучението е свързано също така със следене на интелектуалния пазар и потребностите на развитието на образованието.

**Стимулиране и подпомагане на научните изследвания и публикациите на докторанти в утвърдени български и международни научни издания.**

**Възможности на докторантите за провеждане на научни изследвания – осигурени са възможности за участие на докторантите в научни форуми, включване в изпълнението на изследователски проекти и инициативи.** Общонаучните правилници регламентират тази дейност, а поделение „Научна и приложна дейност“ подпомага организационно и счетоводно изпълнението на научните и научно-приложните проекти на преподавателите от научното направление.

В „Докторантското училище“ се създават условия и се организира подготовката и научноизследователската дейност на докторантите. Докторантското училище организира издаването на годишник „Докторантски изследвания“, в който се публикуват рецензирани научноизследователски разработки на докторантите. Докторантското училище организира и координира обучението по теми и интердисциплинарни семинари, извън учебния план на докторантите.

- Проведени са **докторантски семинари, научни конференции форуми, уебинари и обучения**. Осигурено е разпространението и публикуването на научните постижения на докторантите.
- Стимулирано и подпомагано е участието на докторантите в престижни международни форуми, научно-изследователски програми и проекти.

#### **Наличие на преподавателски състав с висока квалификация в областта**

**Научните ръководители** на докторантите са хабилитирани преподаватели с опит, мотивирани да осъществят приемственост чрез предаване на този опит; водещи специалисти в областта с богата научноизследователска дейност. Всички научни ръководители осъществяват необходимия контрол върху научното развитие на докторантите; периодично поставят на обсъждане в катедрата и на катедрени заседания всички важни проблеми и успехи в тяхното развитие. Преподавателите дават всички необходими указания по изясняване на структурата, методите, целите и задачите, работата с библиография и останалите знания и изследователски методи, които се изискват при изготвянето на един професионален научен труд. Отговорите на докторантите в анкетните карти потвърждават, че те получават адекватна подкрепа от научните си ръководители при разработване на дисертационното им изследване.

**Академичната среда**, в която протича обучението в докторската програма е адекватна на целите и задачите, които си поставя докторската програма. Доказателство за това са изследователските проблеми, отразени темите на дисертационните изследвания на докторантите. На организираните от Педагогическия факултет научни форуми, в които участват преподаватели и докторанти, се обменя опит по отношение на подготовката на докторантите; докторантите към различните катедри получават методологически

напътствия, с което се гарантира приемствеността в научния потенциал между докторанта и различните научни звена.

Освен организираните научни конференции, за докторантите се организират срещи между техни представители и Деканското ръководство или част от академичния състав на факултета. На тези срещи се обсъждат различни теми, част от които са свързани с научноизследователската дейност на докторантите. Те имат възможност да посочат мнението си, да поставят въпроси, да изложат свои идеи, предложения и препоръки. В деканата на ПФ *липсват жалби от страна на докторантите* във връзка с непознаване на критериите за оценяване, проблеми, свързани с образователния процес.

*Обобщение на данните от анкетирането и изготвяне на доклада:  
Комисия по качеството – ПФ*

Дата: 23. 10. 2020 г.